

4. KVARTAL 1999

TOMRA SYSTEMS ASA
Drengsrudhagen 2
P.O. Box 278
N-1370 Asker, Norway
Telefon: (+47) 66 79 91 00
Telefax: (+47) 66 79 91 11

TOMRA GRUPPEN

4. KVARTAL 1999

RESULTAT (Tall i MNOK)	4. kvartal		Akkumulert 31.12	
	1999	1998	1999	1998
Driftsinntekter	652,3	487,1	2 501,8	1 728,0
Regnskapsjusteringer	(86,4)	(63,0)	(332,4)	(272,0)
Netto driftsinntekter	565,9	424,1	2 169,4	1 456,0
Andre inntekter	5,0	42,7	5,0	42,7
Tilvirkningskost	320,2	234,3	1 192,0	739,9
Leasing avskrivninger	14,9	10,9	66,3	60,3
Dekningsbidrag	235,8	221,6	916,1	698,5
Driftskostnader	124,1	85,7	458,6	328,5
Ordinære avskrivninger	21,0	20,7	76,7	55,8
Nedskrivning av eiendeler	-	43,1	-	43,1
Driftsresultat	90,7	72,1	380,8	271,1
Resultat tilknyttede selskaper	(2,4)	3,6	13,2	7,6
Netto finans	4,1	(8,3)	12,0	(24,6)
Resultat før skatt	92,4	67,4	406,0	254,1
Skatter	16,8	22,1	122,7	81,5
Periodens resultat	75,6	45,3	283,3	172,6
Minoritetsinteresser	(0,2)	(0,9)	(6,0)	(5,6)

BALANSE

(Tall i MNOK)

	31. des. 1999	31. des. 1998
Eiendeler		
Immaterielle eiendeler	351,4	338,9
Leasing maskiner	250,5	262,9
Andre varige driftsmidler	627,1	453,2
Andre omløpsmidler	848,4	706,6
Likvider	270,1	56,0
Sum eiendeler	2 347,5	1 817,6
Gjeld og egenkapital		
Egenkapital	1 559,4	1 262,6
Minoritetsinteresser	45,0	21,3
Utsatt skatt	123,8	77,4
Langsiktig rentebærende gjeld	40,5	48,5
Kortsiktig rentebærende gjeld	210,6	130,8
Annen kortsiktig gjeld	368,2	277,0
Sum gjeld og egenkapital	2 347,5	1 817,6

Hovedtall pr. kvartal	1. kvartal 1999	2. kvartal 1999	3. kvartal 1999	4. kvartal 1999
Driftsinntekter etter justeringer	436,3	599,9	567,3	565,9
Resultat før skatt, justert	73,2	119,4	121,0	92,4
Resultat pr. aksje (NOK), justert	0,58	0,93	0,92	0,91
Salgsvekst, justert (%)	60,8	75,1	35,8	33,4
Resultatmargin, justert (%)	16,8	19,9	21,3	16,3

HOVEDPUNKTER 1999

- Omsetning på 2 502 MNOK (+45%)
  - Europa 952 MNOK (+56%)
  - Amerika 1 550 MNOK (+39%)
- Resultat før skatt på 406 MNOK (+60%)
- TOMRA Pacific avdekket tap på USD 4 millioner relatert til 1998 og første halvår 1999
- Reduserte skattekostnader, 30,2% effektiv skattesats for 1999
- Californiatest indikerer 37% vekst i volum
- Salg av 50% eierandel i Wise Recycling, Intensjonsavtale signert 3. februar 2000, gevinst på 12 MNOK i første kvartal 2000
- 17. februar 2000 signerte TOMRA en avtale om å kjøpe 50,5% av sitt sveitsiske distributørselskap Tomra AG

REGNSKAPSJUSTERINGER

Den norske regnskapsloven ble endret med virkning fra 1999. De største endringene er beskrevet i tidligere kvartalsrapporter. TOMRA har i tillegg gjennomført følgende endringer av interne regnskapsprinsipper:

- Inntekter fra salg av emballasjemateriale på vegne av drikkevareindustrien er ført direkte mot varekostnad
- Håndteringsgodtgjørelser er ført som en kostnadsrefusjon i stedet for som driftsinntekt

Tall for tidligere perioder er omarbeidet og kvartalstallene for de to siste årene, samt helårstall for de siste fem årene, finnes på våre hjemmesider www.tomra.no.

RESULTAT/BALANSE

Omsetningen i 1999 ble 2 502 MNOK, opp 45% fra 1 728 MNOK i 1998. Den justerte omsetningen ble 2 169 MNOK mot 1 456 MNOK i 1998. Driftsresultatet viste en vekst på 41% til 381 MNOK fra 271 MNOK i 1998. Resultatet før skatt økte med 60% fra 254 MNOK i 1998 til 406 MNOK i 1999.

I desember 1999 avdekket Tomra Pacific Inc. et betydelig tap relatert til tidligere regnskapsperioder. Det samlede tapet var USD 4 millioner, hvorav USD 2,5 millioner (19,5 MNOK) var relatert til 1998 og USD 1,5 millioner var relatert til de to første kvartalene i 1999. Tapene er belastet tidligere aktuelle regnskapsperioder, og reallokeringen er inkludert i kvartalsoversiktene på TOMRAs hjemmeside.

Netto finansposter består av netto rentekostnader på 3 MNOK og agio på 15 MNOK. Resultat før skatt fra tilknyttede selskaper hadde en svak utvikling i fjerde kvartal, hovedsakelig grunnet Wise Recycling LLC. TOMRA opplevde ingen uventede hendelser eller ekstrakostnader knyttet til overgangen til år 2000.

Fortjenesten pr. aksje økte med 64% i 1999 til NOK 3,34 fra justert NOK 2,04. Skattesatsen ble redusert fra 32,2 % til 30,2% påvirket av at selskapets

insentivprogrammer i USA er fradragsberettiget for vårt amerikanske datterselskap. Balansen økte med 29% gjennom året til 2 348 MNOK. Likviditeten er bedret og utgjør 270 MNOK, mens egenkapitalandelen utgjorde 66,7% ved årets utgang.

MARKED

EUROPA

1999 var et svært godt år for selskapene i Europa med gode resultater i de fleste markeder. Omsetningen i Europa utgjorde 952 MNOK i 1999 - en økning på 56% fra 609 MNOK i 1998. TOMRA har opprettholdt sin sterke markedsposisjon i Europa gjennom året med en estimert markedsandel over 95%.

Omsetning pr. marked

Tall i MNOK	1999	1998
Norge	233	33
Tyskland	220	160
Nederland	123	97
Sverige	117	107
Finland	94	62
Danmark	69	57
Østerrike	66	62
Andre	30	31
Total Europa	952	609

Aktivitetsfordelt omsetning

Tall i MNOK	1999	1998
Salg, leasing	697	414
Service	240	180
Adm. & Promotion	15	15
Total Europa	952	609

Implementeringen av det nye pantesystemet for boks i Norge bidro mest til veksten i 1999. Markedene utenfor Norge hadde imidlertid også en vekst på solide 25% i 1999.

Ifølge norske bransjerapporter, oppnådde boks rundt 35–40% markedsandel på øl ved utgangen av 1999. Returandelen for boks nådde 84% ved årsslutt, noe som er betydelig høyere enn ventet basert på tilsvarende introduksjoner i andre markeder. TOMRA installerte mer enn 1 800 maskiner i Norge gjennom året, med en markedsandel over 95%.

Andre markeder med vekst over gjennomsnittet var Finland, Nederland og Tyskland. I fjerde kvartal hadde Tyskland en vekst på 51%. Dette danner et godt grunnlag for videre vekst i 2000.

17. februar 2000 signerte TOMRA en avtale om kjøp av 50,5% av den sveitsiske distributøren Tomra AG, med effekt fra 1. januar 2000. Selskapets omsetning i 1999 utgjorde 47 MNOK. Salg fra TOMRA til Tomra AG utgjorde 14 MNOK i 1999. Kjøpesummen på 26 MNOK inkluderer goodwill på 12 MNOK.

AMERIKA

Omsetningen i Amerika utgjorde 1 550 MNOK for året - en økning på 39% fra 1 119 MNOK i 1998. Justert omsetning i 1999 utgjorde 1 217 MNOK mot 847 MNOK i 1998. Justerte tall for de periodene som ikke er dekket av denne rapporten, finnes på våre hjemmesider.

Salg pr. marked

Tall i MNOK	1999	1998
California	396	150
New York	358	336
Michigan	171	115
Ikke-pant stater	125	90
Connecticut	82	73
Massachusetts	60	50
Andre	25	33
Total Amerika	1 217	847

Aktivitetsfordelt omsetning

Tall i MNOK	1999	1998
Salg, leasing	142	130
Service	129	104
Resirkuleringssentre	175	78
Adm. & Promotion	97	89
Materialhåndtering	674	446
Total Amerika	1 217	847

I løpet av 1998 etablerte TOMRA seg som markedsleder i California gjennom en rekke oppkjøp og markedsutviklingsaktiviteter. Tomra Pacific fikk utfordringen med å etablere nye systemer og kontrollprosedyrer og samtidig bygge organisasjonen for videre vekst. Frem til fjerde kvartal 1999 opererte Tomra Pacific fortsatt med temporære systemløsninger. Som et ledd i implementeringen av et nytt integrert kontrollsystem, ble det i desember avdekket betydelige avvik i balansen. Avvikene beløp seg samlet til USD 4,0 millioner.

Etter gjennomgang av disse avvikene ble det fastslått at USD 2,5 millioner relaterte seg til 1998 og USD 1,5 millioner til første halvår 1999. Differansene forelå primært innen kundefordringer og varelager. Beløp og tidsperioder er bekreftet av vår eksterne revisor og årsavslutningen for 1999 ble gjennomført uten ytterligere justeringer.

I september 1999 lanserte TOMRA et nytt konsept for drift av resirkuleringssentre med 10 pilotinstallasjoner i Sør-California under navnet RePLANET. Målet er å øke returvolumene gjennom større tilgjengelighet og samtidig bygge et nytt varemerke innen resirkulering.

Evalueringsresultatene fra pilotprosjektet er avsluttet med positive resultater. Sammenligning av volumene i de 10 RePLANET sentrene mot en kontrollgruppe viste en volumøkning på 19 % i lanseringsperioden september til november. Volumøkningen tiltok til 37% i januar 2000. Utviklingen i antall kunder som besøker sentrene viser en enda sterkere økning med 187% vekst

i antall kundetransaksjoner i testperioden. Målet om minimum 50% volumøkning med RePLANET er dermed innen rekkevidde.

Pilotresultatene kombinert med bred aksept fra detaljhandelen har bekreftet våre planer om å oppgradere alle resirkuleringssentre i California i løpet av år 2000. Markedsundersøkelser bekrefter videre at direktoreklame i butikker har større effekt enn mediakampanjer. Alle operasjonelle forutsetninger vil også bli gjennomgått med fokus på kostnadseffektivitet. Endringer i markedsføringsstrategien samt endrede operasjonelle forutsetninger vil gi en reduksjon i det tidligere kommuniserte investeringsbehovet.

TOMRA signerte 3. februar 2000 en intensjonsavtale med Wise Metals Group LLC om å selge sin 50% eierandel i Wise Recycling LLC med regnskapsmessig effekt fra 1. januar 2000. Salgsprisen vil gi TOMRA en gevinst på 12 MNOK i første kvartal 2000. Intensjonsavtalen inkluderer også rammer for et langsiktig strategisk samarbeide mellom TOMRA og Wise Metals Group.

MARKEDSUTSIKTER

Styret er fortsatt optimistisk til markedsutsiktene, og forventer fortsatt sterk vekst i det amerikanske markedet og noe lavere vekst i Europa i 2000.

AKSJONÆRFORHOLD

Selskapets største aksjonærer ved utgangen av 1999 var: State Street Bank (USA) 9,4%; Chase Manhattan Bank (GB) 4,8%, KLP (N) 3,9%, Caisse des Depots et Consignations (F) 3,7% og Chase Manhattan Bank (GB) 3,4%. Fordelingen av aksjonærer på nasjonalitet viser: Norge 34,6%, USA 21,4%, Storbritannia 10,3%, Frankrike 6,7% og Luxemburg 6,1%.

I desember splittet TOMRA aksjene i to, til et nytt totalt antall aksjer på 83,3 millioner med nytt pålydende NOK 2,00. TOMRAs aksjekurs økte 9% i 1999, fra NOK 125 til NOK 136. Høyeste notering gjennom året var NOK 167 i april, men laveste notering var 123 i august. Oslo Børs totalindeks økte med 36% i 1999. Antall aksjer omsatt i 1999 var 72 millioner, det samme som i 1998. Styret har vedtatt å foreslå et utbytte på NOK 0,40 pr aksje, som er en økning på 60% fra 1998.

Asker, 17. februar 2000

Styret i
TOMRA SYSTEMS ASA

Jan Chr. Opsahl
Styreformann

Erik Thorsen
Konsernsjef